

ár&ás – a markáns márka

Egy életmű plakátokon (1976–2016)

Árendás József tervezőgrafikus, plakátművész munkásságáról mindaz elmondható, amit egy szépreményű pályakezdő elé fölvezol a mestere. A szakmai korrektség és munkabírás az olyan minimálisan iskolás lenne, inkább a maradj friss gondolkodású, fedezd föl, dolgozd ki és fejleszd tovább a karakteredhez passzoló kifejezésmódot, de ne ragadj bele egy stílusba, azaz ne válj unalmassá. Tiszteld a mesterségedet és a szakma is elismer. S végül, amit annyian kerülgetnek, mint forró kását: légy ízléses. Árendás mindezt a 70. életévét elhagyva is túlteljesíti, megfejezi az Iparművészeti „Főis-Cola” tervezőgrafika szakától fogva rá jellemző szellemes vagánysággal.

A keresett grafikus a sokféle kihívásra markáns tervekkel felel, közismertek arculat-megformálásai, kiadvány- és könyvtervei, s főképpen az 1970-es évekből a filmplakátjai, majd 1981–2008 közötti színházi plakátjai, kulturális témájú poszterei. Autonóm alkotói terepére idézve, több korábbi motívumát átkomponálja, önállósítja. Könnyed vagy súlyos, groteszk vagy klasszikus, antik vagy atomkori a témája, az ár&ás-vonások eltéveszthetetlenek a rajzi elemekkel szabadon, de alaposan megdolgozott felületekkel operáló, főleg filmplakátos időszakában is. Árendás kelléktára annál jóval gazdagabb, hogy a pop-arttal, vagy más kormodorral érzékeltessük. Fantáziáját a változatos átmeneteknél is magabiztos formaválasztás, kompozíciós feszültség és dinamika hatja át, ami egyensúlyban marad a jó plakátgrafikusokra jellemző kötelező, velős lényeglátással. Bátran alkalmaz nagy homogén színfelületeket, amit erőteljes körvonalú, jelszerű grafikával ellensúlyoz, de képes optikai homályból is építkezni, ellenpontozva azt konstruktív szövegelrendezéssel. Eredeti asszociációi, megérzései rejtve is dolgoznak, utóhatásként. A kézi grafika gesztusait, kifejező erejét megtartva arányosan párosítja azt a komputeres kivitelezés követelményeivel. A plakátos felfogás nem jön zavarba, ha a paradigmaváltás a kibertérben versenyzeteti, és fölmutatja a műfaj értékeit belső terekben is, az apadó megrendelések szakmát sújtó idején.

NAGY ANDRÁS (1953) grafikus, könyvtervező, a *Hitel* képszerkesztője.

Évtizedek óta maga is mester, 5 évet tanított grafikai tervezést az Iparművészeti Főiskolán mesterképzős hallgatóknak. Katalógusában fontosnak tartja említeni, hogy a felvidéki Imelyen született és föl sorolja tanárait, Kerti Imrét, Erneyi Sándort, Finta Józsefet, Gerzson Pált és Konecsni Györgyöt. Tagja a MAOE-nak és a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének. 2005-ben 12 társával megalapítja a Magyar Plakát Társaságot, melynek 2014-ig alelnöke. 2009-től a Magyar Művészeti Akadémia tagja. A Munkácsy-díjas művész *Életmű plakátokon* című kiállítása április 14-ig látható a budai Hegyvidék Galériában. Katalógusának értékes bevezetőit Keppel Márton és Nánay István írta.

ár&ás – színházi plakát (1984)